

Psichikos sveikata ir vystymosi pagalba

Žmonės dažnai mano, kad psichikos problemos yra tik turtingų ir išsivysčiusių visuomenių problema. Tai netiesa. Psichikos sutrikimų paplitimas pasaulyje yra didžiulis. 25% žmonių nors kartą per gyvenimą susiduria su psichikos ir elgesio sutrikimais.

Pasaulinės sveikatos organizacijos 2001 m. ataskaitoje nurodoma, kad pasaulyje 12% visų ligų sukelia psichikos ir neurologinės problemos. Prognozuojama, kad 2020 m. šis skaičius išaugs iki 15%.

Dar svarbiau yra tai, kiek iš viso priskaičiuojama prarandamų metų dėl neįgalumo, siejamo su neuropsichiatrinėmis problemomis. Subsaharos Afrikoje šis skaičius siekia 18% (beveik 1 atvejis iš 5). Tai skaičiai, kurių ignoruoti negalima. Pietryčių Azijoje ir Rytų Viduržemio valstybėse šis procentas sudaro 27%.

Nors psichikos sveikatos priežiūra labai reikalinga, prieinamų psichikos sveikatos priežiūros paslaugų labai trūksta. Daugelyje Afrikos valstybių tėra 1 psichiatras 1 milijonui gyventojų ir labai trūksta kvalifikuotų slaugytojų ir socialinių darbuotojų. Remiantis Pasaulinės sveikatos organizacijos 2007 m. ataskaita, dauguma Afrikos ir Pietryčių Azijos valstybių išleido mažiau negu 1% savo sveikatos priežiūros biudžeto lėšų psichikos sveikatos priežiūrai.

Daugelyje valstybių problemas apsunkina kolektyvinė prievarta (karas ir pilietinė nesantaika), kuri turi didžiulę įtaką gyventojų psichologinei ir socialinei gerovei. Visuomenės lygmenyje dėl krizių sutrūkinėja socialiniai ryšiai ir didėja socialinė įtampa. Asmens lygmenyje dėl krizių ir nelaimių daugėja emocinių sutrikimų ir sielvarto, siejamo su traumomis, praradimu ir socialine atskirtimi. Pagrindinis (po)karinio atstatymo iššūkis yra atkurti socialinį audinį, atgaivinant socialinį ir kultūrinį kapitalą ir iš naujo sukuriant socialines struktūras.

Psichikos sveikatos bei psichologinių ir socialinių problemų svarba, kai abu šie veiksniai įtakoja ŽIV/AIDS sklaidą ir yra jos priežastis, prasta fizinė sveikata dėl kitų priežasčių ir skurdas ilgai nebuvo pakankamai vertinami vystymosi pagalbos politikoje, todėl žmonių psichikos sveikatos poreikiai besivystančiose valstybėse buvo ignoruojami.

Tūkstantmečio plėtros tiksluose (TPT) aiškiai nekalbama psichikos sveikatos klausimais. Vis dėlto, įgyvendinant TPT psichikos sveikata ir psichologinė ir socialinė gerovė atlieka svarbų vaidmenį. Nepaisant to, tarp vystymosi ir sveikatos politikos kūrėjų ir praktikų bei platesnėje ES visuomenėje trūksta supratimo apie psichikos sveikatos besivystančiose valstybėse svarbą. Todėl skiriama nepakankamai dėmesio platesnio visuomenės dalyvavimo ir paramos psichikos sveikatai teikiant vystymosi pagalbą palaikymui.

Konkurso „Kovok už psichikos sveikatą“ tikslas yra plačiau informuoti visuomenę apie psichikos sveikatą kaip svarbų vystymosi pagalbos aspektą. Konkursas yra dalis plačios visuomenės informavimo kampanijos, skatinančios prisiimti tvirtesnį įsipareigojimą dėl psichikos sveikatos įgyvendinant prasmingesnes ir brandžias vystymosi pagalbos programas. Kampanijos vykdoma veikla taip pat siekiama įgyvendinti žinių ir informacijos sklaidos tinklą ir palaikymo grupę ES lygmenyje. Visuomenės informavimo kampanija baigsis Tarptautine psichikos sveikatos konferencija Briuselyje 2010 m. gruodžio mėnesį.